

Motion till riksdagen

1987/88:Jo755

av Göran Magnusson (s)

om gränsvärdet för kadmium i handelsgödsel

Kadmium är farligt för allt levande. Det är ett grundämne varför ingen nedbrytning sker, vilket innebär att varje års tillförsel av kadmium till naturen medför en bestående ökning av kadmiumhalten någonstans i vår miljö.

Förekomsten av kadmium i vår miljö är ett allvarligt problem.

För människans hälsa är förekomsten av kadmium på åkrarna det väsentligaste problemet eftersom nästan hela vårt kadmiumintag sker genom maten. Av hela kadmiumintaget finns tre fjärdedelar i vegetabilier såsom brödsäd, rotfrukter och grönsaker.

Kadmium i djurfoder leder troligen också till en ökning av människans kadmiumintag genom animaliska livsmedel.

Beräkningar visar att genomsnittssvensken för närvarande utsätts för lägre kadmiumdoser per dag än vad Världshälsoorganisationen satt som högsta gräns. Utsöndringen av kadmium från kroppen är låg varför det under hela livstiden sker en pålagring – främst i njurarna.

Naturvårdsverket har ett program för minskning av kadmiumtillförseln till vår miljö. Programmet innebär att

- * åkerjordens kvalitet måste bevaras för framtida generationer,
- * tillförseln av kadmium till åkerjorden måste minskas – på sikt till en sådan nivå att kadmiumhalterna upphör att stiga,
- * vart och ett av nuvarande flöden av kadmium till åkerjorden måste minskas i den takt det är tekniskt och ekonomiskt möjligt,
- * några nya tillflöden av betydelse kan inte accepteras
- * åkerjorden måste kalkas så att dess pH-värde hålls över 6 (eftersom kadmium i grödorna ökar i takt med försurningen).

Enligt min uppfattning skulle betydelsen av programmet öka om man bestämde ett lågt, faktiskt gränsvärde för högsta halt av kadmium i handelsgödsel.

Förekomsten av kadmium i handelsgödsel sammanhänger med vilken råvara som används. De råfosfater som importeras har varierande kadmiumhalter. Använder man svensk apatit – som finns i stora mängder i bl. a. Grängesberg och Malmfälten – får man mycket låga kadmiumhalter, eftersom apatiten är i det närmaste kadmiumfri. Försök görs också med att rena råfosfaten från kadmium.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jo755

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om högsta gränsvärde för kadmium i handelsgödsel.

Stockholm den 22 januari 1988

Göran Magnusson (s)